

Posudek vedoucího diplomové práce

Autor posudku: Radek Buben

Žaneta Pavlů: *Oslabování neokorporativismu ve Švédsku po roce 1990*. ÚPOL FF UK, 2011, 77 stran

Kolegyně Pavlů se své diplomové práci věnuje nesmírně zajímavému tématu, totiž fungování švédského modelu sociálního státu, tedy záležitosti, jež obklopena bezmála mýty, a to jak ze strany jeho (vesměs sociálnědemokratických) stoupců, tak ze strany jeho (vesměs neoliberálních) kritiků. Práce na takové téma samozřejmě svádí k zaujmutí jednoho z nastíněných postojů, zvláště v kontextu, ve kterém je text odevzdáván. Ž. Pavlů si však s tímto poradila a její text nikde netrpí apriorními odsudky či naopak chválou.

Žaneta Pavlů při psaní textu plně využila svoji širší znalost švédských reálií a jazyka. Práce je vypracována na základě třech typech textů: obecné (v angličtině) publikované politologie, věnující se problematice neokorporativismu; na základě švédské teoretické literatury, reflektující již domácí problematiku; a na bázi konkrétní historizující literatury, věnující se konkrétnímu vývoji švédského sociálního modelu.

Velmi oceňuji především teoretické zasazení studie a dobrou práci s klasiky studia reprezentace zájmů v moderních demokraciích, jakými jsou Schmitter a Lehmbruch. Autorka, vědoma si obtíží spojených s termínem korporativismus, především díky jeho asociaci s meziválečnými autoritářskými režimy, pracuje striktně – v intencích Schmittera – s pojmem neokorporativismus, přičemž však jasně ukazuje na jiné perspektivy chápání této problematiky, především na pozice švédské.

Jistě, studii by se dalo třeba vytknout, že při shrnutí Rothsteinova pohledu na ustavení podmínek pro vznik takto kompromisního modelu (s. 21-22) autorka mechanicky převezme jeho kritiku teorie her, skrze níž se prý kompromis, postavený na spolupráci, vysvětlit nedá. Nikde jinde však autorka s teorií her a racionální volbou nepracuje, tak proč je zde vůbec zmíněna. Zde by se totiž hodilo nabídnout více interpretací vzniku neokorporativismu a jejich

vztah k různým politologickým konceptům, teoriím a školám. Takto nám teorie her stojí jako pověstný kůl v plotě. Nejde však o fatální nedostatek a dojem z práce tato – dle mne chyba – nenaruší.

Studie má bezesporu výborný teoretický rámec, z něhož pak autorka rozvíjí konkrétní analýzu fungování klasického švédského neokorporativismu od třicátých let (kdy by se snad mělo mluvit ještě o korporativismu) po jeho symbolický konec v roce 1990. Tehdy odešla zaměstnavatelská federace SAF, jednostranně, od neokorporativistických struktur, ačkoli ani tento odchod, zdůvodněný v zásadě umírněnou liberální rétorikou, neznamenal, jak konstatuje autorka, úplný konec logiky fungování švédského sociálního státu.

Historická část je postavena na solidní znalosti historické dynamiky, aniž by však autorka sklouzla k čistě pozitivistickému popisu známých faktů. Vždy si udržuje analytický nadhled a dění kontextualizuje.

Občas se vyskytující žurnalismy či příliš hovorové výrazy (třeba věta, že změny „rozhodily“ vnitřní mechanismus, str. 8) nijak zásadně nenarušují akademický duch práce.

Doporučuji k obhajobě s hodnocením **výborně**.

Radek Buben